

Sorszám: Ü 1.	Tárgy: Az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztató
Döntéshozatal módja: egyszerű többség	
Tárgyalás módja: nyílt ülés	Előkészítette: Sveczné Jantyk Ágota a Home -Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. ügyvezetője

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 397/2016. (XII. 09.) határozatával jóváhagyta a 2017. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság a 2017. májusi ülésén tárgyalja meg az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót.

A Home – Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. képviselője, eleget téve a felkérésnek, megküldte az általa készített tájékoztatót, melyet jelen előterjesztéshez mellékelünk.

Kérem a T. Bizottságot, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megvitatni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: *Mucsi András bizottsági elnök*

Békés, 2017. május 17.

Mucsi András
bizottsági elnök

BÉKÉSI HOME-CARE
EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOLGÁLTATÓ BT.
5630 Békés, Szent Pál sor

BÉKÉSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	
Érkezett	2017 MÁJ 16
Ikt. sz. HW / 5222	Előzetes
Kapott Szerv. egység:	Ügym. sz. m 77

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének
Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága részére

Tárgy: Beszámoló az otthoni szakápolás 2016. évi működéséről

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 397/2016. (XII. 09.) határozatával jóváhagyta a 2017. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság a 2017. májusi ülésén tárgyalja az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót.

A Békési Home-Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. (a továbbiakban: Szolgálat) részéről az otthoni szakápolás 2016. évi helyzetéről szóló tájékoztatót az alábbiak szerint terjesztem T. Bizottság elé.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 16. §-a értelmében az otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás a beteg lakó- vagy tartózkodási helyén nyújtható szolgáltatás, amelyek célja a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás kiváltása. Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás körébe tartozó tevékenységek csak a beteg háziorvosának szakmai felügyelete mellett végezhetők.

Az otthoni szakápolási tevékenységről szóló 20/1996. (VII. 26.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 1. § (1) bekezdésének értelmében az otthoni szakápolás a biztosított otthonában vagy tartózkodási helyén, kezelőorvosának rendelésére, szakképzett ápoló által végzett tevékenység, amely során az alábbi feladatok ellátására van lehetőség:

1. Szondán át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek végzése és megtanítása.
2. A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, a tevékenység tanítása.
3. Állandó katéter cseréjéhez vagy rendszeres katéterezéshez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolói feladatok.
4. Az intravénás folyadék- és elektrolitpótláshoz, parenterális gyógyszer beadáshoz kapcsolódó szakápolási feladatok.
5. Baleseti- és egyéb műtétek utáni szakápolási feladatok és az önellátás korlátozottsága esetén a testi higiéné biztosítása, valamint a mozgás segítése.
6. Műtéti területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai, szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után.
7. Dekubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai.
8. Betegség következményeként átmenetileg vagy véglegesen kiesett vagy csökkent funkciók helyreállításához, fejlesztéséhez vagy pótlásához kapcsolódó szakápolási feladatok:
  - gyógyászati segédeszközök, protézisek használatának tanítása,
  - mozgás és mozgatás eszközei használatának tanítása,

- hely- és helyzetváltoztatás segítése.
9. Szükség esetén kiegészítő speciális eljárások alkalmazása:
    - UH inhalálás, légzésterápia,
    - szívó alkalmazása,
    - oxigénterápia.
  10. Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai.
  11. A beteg állapotától függően beszédterápia, a fizioterápia köréből: gyógytorna, elektroterápia biztosítása.
  12. Haldokló beteg otthonában történő szakápolása az ellátandó feladatok megnevezésével.
  13. A szakápolás és a szakirányú terápiás szolgáltatás során biztosítani kell:
    - a beteg pszichés vezetését, étkezési tanácsadást és mindazon tevékenységek megtanítását, amelyet maga a beteg és/vagy családja megethet a beteg egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
    - ápolási anamnézis felvételét, az ápolási folyamat dokumentálását és jelentési kötelezettség teljesítését,
    - rendszeres kommunikációt a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.
  14. Otthoni parenterális táplálás végzése kizárólag krónikus bélelégtelességben szenvedő betegek esetében, szükség esetén diétetikus bevonásával.

A szakápolás során:

- a beteg pszichés vezetése, és mindazon tevékenységek megtanítása, amelyet maga a beteg és/vagy családja megethet az egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
- ápolási anamnézis felvétel, az ápolási folyamat dokumentálása és jelentési kötelezettség teljesítése,
- rendszeres kommunikáció a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Önkormányzat) 429/2010. (XII.16.) határozata alapján a 2011. január hó 1. napjától 2015. december hó 31. napjáig tartó időszak vonatkozásában megbízási szerződés jött létre, amely alapján Szolgáltatunk az Önkormányzat által önként vállalt otthoni szakápolási feladatot lát el. 2015. december hó 2. napján az Önkormányzattal további 5 évre, a 2016. január hó 1. napjától 2020. december hó 31. napjáig tartó időszakra ismét szerződést kötöttünk.

Az ápolás az ápoló egyedülálló tevékenysége, mely arra irányul, hogy segítse kliensét mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha meglenne ahhoz a kellő akarata, ereje vagy tudása. Az ápolást az ápoló olyan módon nyújtja, hogy segítse a gondjaira bízott vagy hozzá forduló személyt teljes önállóságának mielőbbi visszanyerésében vagy függőségének csökkentésében. De jelenti azt is, amikor a már magatehetetlen beteget gondozzuk úgy, hogy az lehetőleg semmiben ne szenvedjen hiányt és a lehető legteljesebb emberi életet élje.

A 2015. év óta az egészségügyi alapellátás részeként szabályozott otthoni szakápolás az alapellátás egyik pillérévé vált, az otthoni szakápolási szolgálatok hidat képeznek a házi orvos, a körzeti ápoló és a szociális ellátórendszer között. Prevenációs feladatokat is ellátó, az alapellátás minden területén használható komplex ellátó rendszer.

Szolgálatunk 21 éve, 1996. óta dolgozik Békés város egészségügyi ellátásában. 2011. január hó 1-től vállalkozásban látjuk el a betegeket. Az NM rendelet által előírt személyi- és tárgyi feltételeknek - melyet az ÁNTSZ minden évben, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár időközönként ellenőriz - megfelelően végezzük munkánkat. A feladatot 1 fő teljes állású és 1 fő részmunkaidős szakápoló, illetve 1 fő gyógytornász látja el. Szolgáltatásunk folyamatos, tehát hétvégén és ünnepnapokon is ellátjuk betegeinket.

Szolgálatunk az NM rendeletből idézett jogszabályhely 2-11. és 13. pontjai szerinti feladatokat látja el. A leggyakrabban ellátott feladataink:

- lábszárfekélyes betegek kötécseréje,
- decubitis kezelése, megelőzése,
- rosszindulatú daganat eltávolítása utáni műtéti sebkezelés,
- tályog kezelése, kötécseréje.

Munkánk során rendszeres kapcsolatban vagyunk az ellátott házi-, illetve kezelőorvosával, a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ gondozási központjával. A közöttünk fennálló munkakapcsolat - *véleményünk szerint* – hatékonyak és kiválónak mondható.

Az otthoni szakápolás keretében ápolási tevékenységek legfeljebb 14 vizitre rendelhetők el, amelyek naptári évenként, ismételt orvosi vizsgálat alapján az ápolási tevékenységek esetében további három alkalommal megismételhetők. Főképpen erre, a társadalombiztosítási finanszírozásból biztosított bevételre támaszkodhatunk, a fizetőképes betegek száma elenyésző. Többször tapasztaljuk, hogy a társadalombiztosítás által finanszírozott vizit kimerülését követően a betegek, akiknél további ellátásra lenne szükség, nem tudják ennek anyagi vonzatát vállalni. Az is probléma, hogy a beteg részére javasolják a szakápolási tevékenységet, de Szolgálatunknak azért nincs rá kapacitása, mert a 199 vizitből álló keretet meghaladja.

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alap- és szakosított ellátások térítési díjairól szóló 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete 53. §-ában foglaltak szerint azon személyek vagy családok részére, akik az otthoni szakápolási szolgálat szolgáltatásait anyagi okok miatt – *vagy mert az Országos Egészségbiztosítási Pénztár támogatása már lejárt* – nem tudják igénybe venni, kérelemre, szociális rászorultság alapján 3 hónap időtartamra támogatás nyújtható. Az otthoni szakápolás a beteg otthonában végzett szakápolási feladatokat foglalja magában, mely szolgáltatás díja alkalmanként 1.500,- Forint. A támogatás mértéke:

- a megállapított látogatási díj 100 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át,
- a megállapított látogatási díj 75 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- a megállapított látogatási díj 50 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladja meg.

Különös méltánylást érdemlő esetben (pl. egyedülálló kérelmező, tartós egészségromlás, magas gyógyszerköltség) a Bizottság az elbírálás során az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-aként meghatározott jövedelemhatártól 50%-al felfelé eltérhet, és a látogatási díj 50%-ának megfelelő mértékű támogatást állapíthat meg.

Önkormányzati támogatással finanszírozott vizitszámunk nőtt, míg 2012-ben 758, 2013-ban 683, 2014-ben 483, 2015-ben 737, 2016-ban 899 vizitet teljesítettünk, ami az elmúlt öt év

vonatkozásában a legmagasabb vizitszám. Az Önkormányzat által részünkre fizetett megbízási díj 2014-ben 376.000 Forint, 2015-ben 732.000, 2016-ban 1.044.750 Forint volt.

Egy évre az OEP által a szerződött vizitszám 2388 vizit. 2016-ban lejelentettünk 2868 vizitet, ebből nem került kifizetésre részünkre 113 vizit, amely összességében 300.000 Forintot jelent.

E nehézségek ellenére továbbra is szeretnénk munkánkat végezve ellátni a betegeket Békés városban. Tapasztaljuk, hogy a sürgősségi osztályra bevitt betegeket egy infúziós kezelést követően otthonukba bocsátják. Az egész országot lefedő otthonápolási szolgálatok azzal a céllal jöttek létre, hogy az otthonukban ellátásra, ápolásra szoruló betegnek segítő kezet nyújtsanak. Otthon, szűkebb családi és lakókörnyezetben a beteg kooperációs készsége és aktivitása növekszik, csökken a kiszolgáltatottsága. Az egyénre „szabott” ápolás ilyen környezetben valóra váltható. Az otthonápolás célja, hogy a betegségből való felgyógyuláshoz optimális feltételeket teremtsen, továbbá a krónikus betegségekben szenvedőknek a lehetséges önállóságát elősegítse.

A családnak, illetve a betegnek megnyugtató, ha van olyan személy, aki tanácsot tud adni az éppen aktuális helyzetben.

2016. október 13-15-én került megrendezésre Visegrádon a Magyar Otthonápolási és Hospice Egyesület szervezésében a XVIII. Otthoni Szakápolási Kongresszus, amely az otthoni szakápolás legfontosabb rendezvénye. A kongresszus fő témái a következők voltak:

- Az egészségügyi ellátórendszer változásainak kérdései
- Az otthoni szakápolásban rejlő lehetőségek a kompetenciák bővítésében
- Minőség az otthoni szakápolás és a hospice ellátás területén
- Betegbiztonság az otthoni szakápolásban
- Az otthoni szakápolás és a kórházi ellátás kapcsolata
- Nemzetközi kitekintés
- Szakirányú terápiás ellátás lehetőségei
- Az ellátás során felmerülő veszélyek, nehézségek az otthonápolási és hospice teamekben
- A hospice ellátás lehetőségei
- Menedzsment, oktatás, ápoláskutatás

Itt az otthoni szakápolás lényegéeként megfogalmazódott, hogy az otthoni szakápolás a biztosított otthonában, házi orvosának rendelése alapján, szakképzett ápoló, gyógytornász, fizioterapeuta által végzett tevékenység, amely célja, hogy a beteg otthoni környezetében, személyre szabottan, humánus és szakszerű ellátásban részesüljön. A szolgáltatás akkor vehet igénybe, ha a beteg egészségi állapota orvosi végzettséghez nem kötött komplex kórházi ápolást igényelne, de azt helyettesíteni lehet az otthoni szakápolás körében nyújtható ellátásokból összeállított kezeléssel, melyet a beteg háziorsosa rendel el.

A házi orvos szemszögéből megközelítve a beteg otthonába rendelt komplex ellátás nyomon követhető, ellenőrizhető, a szolgálatokon keresztül állandó a konzultáció lehetősége, szükség esetén a legrövidebb időn belül biztosítható a beavatkozás lehetősége. Az otthoni szakápolás rendszere országosan lefedett, jól képzett szakemberekkel minőségi ellátást nyújt. A rendszer erősségei, hogy

- társadalmi szükségletet elégít ki
- egyénre szabott ellátást biztosít

- komplex egészségügyi ellátás
- gazdaságos, költségtakarékos
- 20 évre visszatekintő, olajozottan működő rendszer

Az otthoni szakápolás a kórház kinyújtott karja tud lenni, csökkentheti a kórházi kiadásokat, tehermentesítheti a járóbeteg szakrendeléseket és csökkentheti a gyógyulás időtartamát.

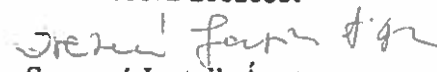
Munkatársaim és az ellátott betegek nevében ezúton mondok köszönetet az Önkormányzatnak az általa nyújtott támogatásért, úgy érezzük, hogy országos viszonylatban is kivételes helyzetben vagyunk.

Kérem a Tisztelt Bizottságtól a beszámoló elfogadását.

Békés, 2017. május 10.

Köszönettel:

Békési HOME-CARE BT.
5630 Békés, Szent Pál sor 1.
Adószám: 20931292-1-04
Bsz.: 11733072-20020598

Sveczné Jantyk Ágota
ügyvezető